

Z právní praxe.

Z judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

Auto.

Uzavření dveří auta řidičem před jízdou náleží k provozu ve smyslu automobilového zákona. (Rozh. ze dne 26. října 1935, Rv II, 925/33.)

Pojem křížovatkou podle § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. z. nelze rozšiřovati i na prostor za křížovatkou v technickém slova smyslu. (Rozh. ze dne 4. ledna 1936, Rv I. 405/34.)

Vojenské osoby, řídící ve výkonu služby silostroj, neručí za škody způsobené provozem silostroje vůbec; za škodu ručí tu stát, a to, je-li nárok posuzovati vzhledem na předpis § 3, odst. 3 aut. zák. podle práva občanského, podle § 8 aut. zák. (Rozh. ze dne 20. ledna 1936, Rv I. 261/34.)

Biograf.

Platnosti úmluvy licenciáta koncese s třetí osobou, již se tato zavazuje objednávat u jednotlivých půjčovatelů filmy vlastním nákladem a na vlastní účet a je dodávati licenciátu k předvádění, nebrání předpis § 9 min. nař. čís. 191/12 ř. z. (Rozh. ze dne 21. listopadu 1935, Rv I. 78/34.)

Darování.

K darování nábytku nezletilým dětem není třeba ani notářského spisu, ani soudního schválení. (Rozh. ze dne 10. ledna 1936, Rv I. 1458/35.)

Dítě.

Předpisu § 158 obč. zák. vyhovuje průkaz, že dítě nemohlo býti zplodeno manželem. Předpis ten nebrání tomu, by nemožnost zplodění dítěte manželem nebyla prokázána výpovědí manželů, k důkazu o tom slyšených. (Rozh. ze dne 20. února 1936, Rv I. 301/34.)

Lze žalovati na určení nemanželského otcovství k dítěti, jež se narodilo rozvedené manželce po uplynutí 300 dnů po soudním rozvodu, i když nepředcházel spor o manželský původ dítěte. Žalovaný ve sporu o nemanželské otcovství není oprávněn k námitce, čerpané z dvorského dekretu ze dne 15. června 1835, č. 39 Sb. z. s. (Rozh. ze dne 27. února 1936, Rv II. 633/35.)

Domovníci.

Smlouvu domovnickou lze uzavřít i mlčky. (Rozh. ze dne 26. února 1936, Rv I. 237/36.)

Dovolená.

Zákonná doba dovolené může býti prodloužena, třebas i mlčky konkludentními činy; i na tuto delší dobu vztahují se předpisy druhého odstavce § 17 zák. o obch. pom. (Rozh. ze dne 2. ledna 1936, Rv I. 2178/35.)

Doprava železniční.

Traktor, jehož benzinová nádrž nebyla zcela vypuštěna a jenž jest postříkán olejovým mazem, jest předmětem hořlavým a vydaným nebezpečí požáru, o němž platí domněnka čl. 90 § 3 žel. př. řádu. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I. 525/34.)

Má-li býti zboží, jež jest připraveno způsobem v § 48 lit. a) nákladního tarifu uvedeným, přepraveno jiným způsobem, musí o tom býti sjednána zvláštní dohoda; převzetím nákladního listu, byť obsahoval návrh odchýlný od předpisu § 48 lit. a) nákl. tarifu a poznámku, že zboží naloží dráha, k takové dohodě nedošlo. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I. 525/34.)

Exekuce.

Ani nucený správce nesmí, dokud není nucená správa nemovitosti zrušena, zbavit movité věci, určené za příslušenství nemovitosti, této povahy, jestli by tím byly zmenšeny výtěžky nemovitostí. (Rozh. ze dne 5. října 1935, Rv I. 644/35.)

Exekuční soud nesmí v rozvrhovém řízení rozhodovati, zda přihlášená pohledávka za podstatou vztahuje se na podstatu společnou či zvláštní. (Rozh. ze dne 25. října 1935, R I. 1085/35.)

Navrhuje-li se na základě nepravoplatného rozsudku, vyneseného jak proti veřejné obchodní společnosti, tak i proti jejím společníkům, exekuce zajišťovací též proti osobně ručícím společníkům, jest zpravidla osvědčiti nebezpečí podle § 370 ex. ř. též i co do těchto společníků. (Rozh. ze dne 22. listopadu 1935, R I. 1076/35.)

Byl-li žalovaný odsouzen zaplatiti zažalovanou pohledávku s příslušenstvím „jak to připouští vyrovnání“, nelze povolit proti němu zajišťovací exekuci, i když vymáhající věřitel v exekučním návrhu tvrdil, že nastaly podmínky obžívnutí celé pohledávky podle § 67 vyr. řádu. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, R I. 1367/35.)

Převodní poplatek jest příkázati z nejvyššího podání za nemovitost, byl-li ohlášen k dražebnímu roku, ač nebyl určen co do výše a byl-li přihlášen k rozvrhovému roku částkou, určenou platebním rozkazem, vydaným po dražbě. (Rozh. ze dne 28. prosince 1935, R I. 1143/35.)

Pohledávku podle § 120, č. 2 ex. ř. může věřitel uplatňovati přímo sporem proti nucenému správci, aniž je odkázán na exekuční řízení rozvrhové podle § 122 ex. ř. I nucenému správci, žalovanému o plnění, jest uložiti plnění do 14 dnů pod exekuci. (Rozh. ze dne 28. února 1936, Rv I. 2322/33.)

Honba.

Předpis § 68 mor. hon. zákona vztahuje se jen na škody způsobené na pozemcích honbou a zvěří. (Rozh. ze dne 13. prosince 1935, Rv II, 621/33.)

Hory.

Za vyšší moc (§ 364a obč. zák.) lze pokládati jen skutečnost, jež nemá svou příčinu v provozu podniku, s níž provoz nemůže počítat a jež jest vyvolána okolnostmi s provozem nesouvisejícími. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv II. 927/33.)

Intervenient.

Vedlejší intervenient, jenž nevstoupil se svolením stran v právní rozepři

jako strana, nemůže brániti hlavní straně, by vzala žalobu zpět. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, R II. 509/35.)

Jednatelství bez příkazu.

Chovatel plemeniků není oprávněn požadovati od obce náhradu nákladů vzniklých mu vydržováním plemeniků za obec, neuzavřel-li s obcí o chovu plemeniků smlouvu. (Rozh. ze dne 22. února 1936, Rv I. 2417/33.)

Kauce.

Složil-li kdo za jiného a jeho jménem k zajištění závazků tohoto proti třetímu cenné papíry jako kauci a měly-li složené cenné papíry zůstatí vlastnictvím složitele, nejde o zápůjčku. Složitel má pouze nárok na vrácení těchto cenných papírů. (Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv II. 32/34.)

Knihovní věci.

Knihovní záznam práva zástavního k zajištění peněžité pohledávky působí, bude-li spraven, nabytí práva v době podání žádosti o záznam. Tímto okamžikem vznikne pro oprávněného oddělné právo, jehož se vyrovnání nedotýká a jež lze uplatňovati i za trvání řízení vyrovnacího. (Rozh. ze dne 4. října 1935, R I. 858/35.)

Konkurs.

Upadl-li žalovaný za sporu v konkurs a nepřihlásil-li žalobce pohledávku v konkursu, může dalším sporem domáhati se jen zaplacení jejího ze jmění konkursu nepodléhajícího. (Rozh. ze dne 24. října 1935, Rv I. 1272/35.)

Lhůta podle § 46 odst. 2 konk. ř. jest lhůtou práva hmotného; pro její počítání platí předpis § 902, odst. 2 obč. zák. (Rozh. ze dne 13. prosince 1935, R I. 1294/35.)

Kontokorent.

K založení kontokorentního poměru stačí, že strana zasílá v určitých intervalech druhé straně účetní uzávěrky, vyplývá-li ze způsobu vyúčtování, že jednotlivá plnění strany mají býti zbavena vztahu ke vzájemným plněním strany druhé, že mají býti posuzována jen jako články celku a že občasným pravidelným vzájemným zjišťováním obchodního salda mají jednotlivé vzájemné pohledávky zaniknouti ve zjištěném saldu, takže je nelze zvlášť uplatňovati, a neodporuje-li druhá strana tomuto způsobu vyúčtování. (Rozh. ze dne 13. listopadu 1935, Rv I. 2386/33.)

Kup.

Žádal-li oprávněný k výkonu předkupního práva po sdělení nabídky jen o prodloužení lhůty pro rozhodnutí, zda-li svého předkupního práva použije, nelze jeho chování vykládati jinak, než že nabídku považoval za rádnou nabídku z výkupu. (Rozh. ze dne 8. listopadu 1935, Rv II. 259/35.)

Kupitel věci koupené s výhradou práva vlastnického pro prodatele, nemůže býti odsouzen k vrácení věci té prodateli, byla-li podle § 140 ex. ř. věc ta popsána a odhadnuta jako příslušenství nemovitosti, aniž byla vyloučena z dražeb. řízení o nemovitosti. (Rozh. ze dne 7. prosince 1935, Rv I. 95/34.)

Spotřeboval-li objednatel zboží, jež shledal vadným, aniž k tomu byl nucen zvláštními okolnostmi nebo zájmem prodatelovým, nemůže již vady

zboží vytykáti a domáhati se z toho důvodu zrušení smlouvy. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv II. 9/34.)

Kdo koupil věc na zkoušku, koupí však neschválil, je oprávněn žádati, aby prodatel sám prodávanou věc si odebral. (Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Rv I. 389/34.)

K platnosti tržové smlouvy se nevyžaduje, by prodatel byl vlastníkem prodávané věci. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I. 782/34.)

L é č e b n á p é č e.

Byla-li Všeobecným pensijním ústavem zavedena léčebná péče pojištěnce, jenž má nárok na dávky z nemocenského pojištění, není okresní nemocenská pojišťovna zproštěna závazků plynoucích jí z nemocenského pojištění. Třetí osoba, která vynaložila podle § 1042 obč. zák. náklad na léčebnou péči zaměstnance, jest oprávněna domáhati se na zaměstnavateli náhrady škody pro nepřihlášení zaměstnance k pensijnímu pojištění, u něhož byly splněny předpoklady pro zavedení léčebné péče. (Rozh. ze dne 10. ledna 1936, Rv I. 114/34.)

L e g i t i m a c e.

Otázku, zda nastaly předpoklady legitimace per subsequens matrimonium, jež nastává ipso iure sňatkem rodičů dítěte, řeší jedině soud, nikoliv ale ve sporu o uznání nemanželského otcovství. Legitimace per subsequens matrimonium brání žalobě o uznání nemanželského otcovství, dokud nebyla prohlášena zvláštním sporem za neplatnou, třebaš matriční úřad dodatečně k příkazu nadřízeného úřadu provedl změnu zápisu v matrice, že dítě je nemanželské. Matriční zápis nemá význam pravotvorný. (Rozh. ze dne 13. února 1936, Rv I. 1859/35.)

L h ů t a.

Lhůta podle § 575, odst. 1 c. ř. s. platí také pro žalobu nájemce proti pronajimateli pro bezprávné odnětí smlouveného užívání části nájemného předmětu. (Rozh. ze dne 28. listopadu 1935, R I. 1237/35.)

Lhůty k oznámení vad podle § 933 o. z. platí i při smlouvě o dílo a mohou býti úmluvou stran prodlouženy, třeba i mlčky, jako ujednáním garanční lhůty. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I. 870/34.)

Odpor do usnesení o zbavení svéprávnosti jest podati ve lhůtě 14denní. (Rozh. ze dne 22. února 1936, R II. 31/36.)

L o s y.

Ustanovení § 5 zák. čís. 241/24 Sb. z. a n. nelze použítí, prodala-li firma sama státní stavební losy. Nabízení dukátu při prodeji losů jest lakadlem podobného způsobu, jaké bylo zakázáno zákonem čís. 75/35 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, Rv I. 524/34.)

N á j e m.

Odepře-li stavební úřad svolení k obývání místnosti, jest pokládati místnost za škodlivou zdraví a je použití předp. § 1117 o. z., i kdyby byl nájemce věděl, jakou místnost najímá. Ustanovení poslední věty § 1117 o. z. jest právem donucovacím. (Rozh. ze dne 13. prosince 1935, Rv I. 2888/34.)

Domáhá-li se pronajimatel zaplacení na nájemci proto, že po skončení nájemného poměru najatou místnost nevyklidil a vyklizenou nevrátil, nejde

o placení nájemného, nýbrž o náhradu škody. K náhradě škody je nájemce zavázán proto, že měl podle § 1109 o. z. smluvní povinnost odevzdati po skončení nájmu místnosti úplně vyklizené. (Rozh. ze dne 31. prosince 1935, Rv II. 642/33.)

Nájemník, jenž najal místnosti k účelům bytovým, není oprávněn, nevyminil-li si to smluvně, použítí vnějších ploch domu k umístění tabulek (firmy) pro jiného, byť člena rodiny, s nápísem, upozorňujícím, že se v domě provozuje určité zaměstnání. (Rozh. ze dne 9. ledna 1936, Rv I. 1835/33.)

Nesporné řízení.

Nabytím práv podle druhého odstavce § 32 zák. čís. 100/31 Sb. z. a n. jest nejen nabytí nových práv ve vlastním slova smyslu, nýbrž utvrzení třetích osob v právech dosud pochybných. (Rozh. ze dne 30. ledna 1936, R I. 23/36.)

Nezaměstnání.

Samostatnou výdělečnou činností podle § 4, odst. 2 zák. čís. 34/34 není pouhá kapitálová účast společníka obchodního podniku nebo jeho účast hmotnými prostředky. (Rozh. ze dne 25. listopadu 1935, R I. 1166/35.)

Nezletilec.

Předpis §§ 248 a 866 obč. zák. předpokládá, že nezletilec výslovně nebo lživě se vydává za zletilého a že smluvník nemůže si ihned o této okolnosti sjednatí vědomost. (Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Rv I. 2359/33.)

Obec.

Náhrady podle § 1037 (1041) o. z. se nemůže domáhati na obci podnikatel, který provedl dílo bez platného usnesení obce. (Rozh. ze dne 31. října 1935, R I. 1057/35.)

Odevzdání.

K odevzdání pohledávky znamením dostačí odevzdání listiny, prokazující postoupení pohledávky. (Rozh. ze dne 31. prosince 1935, R I. 177/34.)

Odhad.

K provedení odhadu nemovitosti za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí není oprávněn úředník soudní kancelářské služby. (Rozh. ze dne 9. listopadu 1935, R II. 375/35.)

Ochrana nájemců.

Přeplatkem je i podnájemné, přesahující přípustnou míru (§ 22 zák. čís. 48/25 Sb. z. a n.). Nedovolenou úplatou za přenechání bytu může býti i příspěvek placený podnájemcem nájemci pro pronajímatele (vlastníka domu) na úpravu bytu. (Rozh. ze dne 21. února 1936, Rv I. 1596/33.)

Opravný prostředek.

Vyhlašce o udělení příklepu nelze odporovati rekuresem. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, R I. 615/35.)

Osmihodinová pracovní doba.

Po skončení služebního poměru lze se platně vzdátí odměny za práci přes čas. (Rozh. ze dne 30. listopadu 1935, Rv I. 2187/35.)

Ponechá-li zaměstnavatel zaměstnanci, pracujícím v úkolu a placenému podle počtu vyrobených kusů, by si zařídil práci, jak sám chce, nemůže zaměstnanec vyvozovati z předpisu § 6 (3) o. 7 (4) zák. čís. 91/18 Sb. z. a n. další nárok na zvláštní odměnu jen proto, že na zpracování úkolu pracoval déle než 8 hodin; tomu by bylo tak jen tehdy, kdyby byl zaměstnanec předepsán určitý úkol, by jej provedl v 8hodinové době a zaměstnanec nebyl s to v této době tak učiniti. (Rozh. ze dne 30. ledna 1936, Rv II. 844/35.)

Pacht.

Propachtovatel může i po zavedení vnučené správy na pachtovní práva pachtýře žádati sporem na pachtýři zaplacení pachtovného na základě pachtovní smlouvy, uzavřené před zavedením vnučené správy. (Rozh. ze dne 21. února 1936, Rv I. 2037/35.)

Pojištění pensijní.

„Střelec“ v dolech nepodléhá pensijnímu pojištění, to ani tehdy, jestliže při noční směně vyřizoval členům příkazy, dané mu v tom směru důlním, a příležitostně se přesvědčoval o tom, zda příkazy ty jsou plněny. (Rozh. ze dne 10. ledna 1936, Rv I. 2112/35.)

Nezískal-li zaměstnanec zaviněním několika zaměstnavatelů čekací doby podle § 16 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n., ručí zaměstnavatelé za škodu rukou společnou a nedílnou. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv I. 2221/35.)

Pro nárok vdovy po zaměstnanci na zaměstnavateli na náhradu škody pro nepřihlášení zaměstnance k pensijnímu pojištění nesejde na tom, že zaměstnanec sám spoluzavinil, že k pojištění nebyl přihlášen. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv I. 2221/35.)

Hudebník, jenž hrál v kavárenském orchestru, nikoliv jako samostatný podnikatel, nýbrž jako zaměstnanec, podléhal i za účinnosti zákona čís. 89/20 Sb. z. a n. pojistné povinnosti pensijní. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv I. 2221/35.)

Pojištění smluvní.

V jaké měně jest vyplatiti pojištěnou sumu, zni-li životní pojistka, vystavená v roce 1929 na tehdejší marky německé říšské měny; rozhodná jest měna v době skutečné výplaty. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935, Rv I. 460/34.)

Navrhovatel neručí s hlediska § 32, druhý odstavec poj. zák. za nesprávné údaje, zapsané jako odpověď jeho do pojišťovacího návrhu jednatelům pojišťovny jen proto, že pojišťovací návrh podepsal. Třeba by k otázkám odpověděl vědomě nesprávně nebo vědomě zamlčel okolnosti, na něž byl tážán. (Rozh. ze dne 16. ledna 1936, Rv I. 429/34.)

Záviselo-li odevzdání pojištěné nemovitosti na předchozím sňatku, bylo zeizovací jednání skončeno teprve tímto okamžikem. Podmíněná výpověď pojištění jest podle druhého odstavce § 65 poj. ř. neúčinná a nemůže býti konvalidována. (Rozh. ze dne 9. ledna 1936, Rv I. 87/36.)

Úraz jako pojistná událost jest s hlediska pojistněprávního zjev pravidelný, z něhož v tomto smyslu jest sebevražda výjimkou. (Rozh. ze dne 16. ledna 1936, Rv I. 814/34.)

Stanovily-li pojišťovací podmínky, že v případě prodlení s placením prémie má pojistitel právo považovati smlouvu za zrušenou nebo podati do

dvou měsíců žalobu na zaplacení pojistného, nezanikla pojišťovací smlouva tím, že pojistitel použil druhého svého oprávnění a pojistné zažaloval až po uplynutí dvouměsíční lhůty, lze-li z jeho chování usouditi, že na smlouvě trvá. (Rozh. ze dne 29. ledna 1936, Rv I. 27/34.)

Pojistka jest legitimačním papírem a zní-li na doručitele, jest pojišťovna (plátce) povinna dbáti při její výplatě péče rádného kupce. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I, 742/34.)

Zásada třetího odstavce § 133 poj. ř. týká se jen vnitřního poměru mezi pozůstalostními zájemci (dědici a věřiteli pozůstalosti); pro otázku, zda pojistitel jednal při výplatě pojistky obmyslně, nepřichází zásada ta v úvahu. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I, 742/34.)

Poplatek převodní.

Vkladem zástavního práva pro převodní poplatek, pro nějž již byl povolen záznam zástavního práva, nepřetrhuje se promlčení práva přednostního. (Rozh. ze dne 9. října 1935, R I. 1011/35.)

Pořad práva.

Nárok do zařazení do kategorie obecních zřizenců nelze soudně uplatnit. (Rozh. ze dne 7. listopadu 1935, Rv II. 666/35.)

Použitím jatek soukromou osobou není úřední prohlídka masa, osobou tou do města vezeného a prohlíženého na jatkách úředním zvěrolékařem. (Rozh. ze dne 3. ledna 1936, Rv I. 181/34.)

Postup.

Smluvního zákazu postupu může se dovolávat jen postoupený dlužník, nikoliv věřitel, který postup sám provedl, ani vymáhající věřitel v exekuci proti postupiteli. (Rozh. ze dne 3. ledna 1936, Rv II. 836/35.)

Uznání pravosti pohledávky vůči nepoctivému postupníku není účinné a netvoří samostatný zavazovací důvod. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I. 742/34.)

Pozemková reforma.

Smlouva kupní o přidělovém pozemku je pro strany až do rozhodnutí pozemkového úřadu závazná. Žalobu o určení, že smlouva je dohodou stran zrušena, nelze před rozhodnutím pozemkového úřadu zamítnouti pro předčasnost. Dohoda o zrušení kupní smlouvy částečně splněné, jest neurčitá, nedohodly-li se strany o tom, co si mají vzájemně plniti. (Rozh. ze dne 30. ledna 1936, Rv I. 658/34.)

Pachtýř zabraného statku, jemuž byla dána výpověď z hospodaření státním pozemkovým úřadem, jest povinen platiti pachtovné až do skutečného převzetí statku; výpověď z hospodaření o sobě neruší poměr pachtovní. (Rozh. ze dne 21. února 1936, Rv I. 2037/35.)

Pozůstalost.

Každé řízení pozůstalostního soudu o novém jmění dodatně vyšlém na jevo jest zmatečné, pokud přesahuje meze vycílené § 179 nesp. pat. (Rozh. ze dne 10. října 1935, R I. 744/35.)

Před odevzdáním pozůstalosti nelze započítati dluh zůstavitelův na pohledávku dědicovu; hostejno, zda se dědic přihlásil s dobrodiním inventáře či bezpodmínečně. (Rozh. ze dne 2. ledna 1936, Rv I. 484/34.)

Pracovní soud.

Třebas prvý soud nepojal do svého rozsudku doložku podle čl. IV., odst. 2 zák. čís. 251/34 Sb. z. a n., byl odvolací soud oprávněn zkoumati, zda nejde o spor pracovní a rozřešil-li si tuto otázku kladně, byl oprávněn jednati podle předpisů o odvolacím řízení ve sporech pracovních. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv I. 2350/35.)

Odvolací soud je vázán usnesením okresního soudu, oddělení pro pracovní spory, jímž bylo vysloveno, že příslušným jest k jednání o žalobě sporné oddělení téhož soudu. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, R I. 1317/35.)

Nárok zaměstnance na náhradu škody, ježto se zaměstnavatel nepostaral o řádné užívání služebního bytu, náleží k příslušnosti pracovních soudů. (Rozh. ze dne 7. února 1936, Rv II. 326/34.)

Promlčení.

Úroky, zajištěné exekucním právem zástavním v knize pozemkové zároven s vykonatelnou pohledávkou promlčují se ve lhůtě tříleté. (Rozh. ze dne 21. února 1936, Rv I. 246/34.)

Převzetí.

Převzetím podle § 1409 obč. zák. rozumí se, že přijímatel nabyt jím práv k převzatému jmění nebo jeho části, která vylučují, by věřitel proti předateli (dlužníku) mohl uspokojiti svou pohledávku z převzatého jmění. (Rozh. ze dne 25. listopadu 1935, Rv I. 2669/33.)

Rozhodce.

Mimo případy § 584, odst. 2 c. ř. s. neručí rozhodce stranám za škodu způsobenou opominutím při výkonu svého úřadu. (Rozh. ze dne 14. února 1936, Rv I. 718/35.)

Rozluka.

Hluboký rozvrat manželství podle § 13 lit. h) zák. předpokládá zrušení nebo těžké porušení duševního a mravního společenství, mařící účel manželství, vyjádřený § 44 obč. zák.

V rozlukovém řízení musí soud dbáti sice toho, by byl rozlukový důvod řádně objasněn, a okolnosti pro rozhodnutí důležité vyšetřeny, jinak ale má rozlukové důvody přísně zkoumati a platné manželství vzíti z úřední moci v ochranu. (Rozh. ze dne 2. ledna 1936, Rv I. 1925/35.)

Předpis § 76 j. n. nepřekáží ujednání stran v otázce místní příslušnosti soudní o žalobě o rozluku manželství. Žalovaný nenamítnuv místní nepřislusnost, podrobil se dovolanému soudu. (Rozh. ze dne 13. února 1936, Rv I. 2084/35.)

Ručení.

V prohlášení manželky objednatelovy k prodávateli, že za to ručí, že její manžel zboží zaplatí, nelze beze všeho spatřovati převzetí záruky za výsledek podle § 880a obč. zák. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv II. 346/34.)

Schválení soudní.

K příslibu opatrovníka, že nevypoví pohledávku opatrovancovu, jest potřebí schválení opatrovníckého soudu, šlo-li o pohledávku větší obnosu a

závazek ji nevyprověděti měl trvati delší dobu. (Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Rv II. 173/34.)

Slovensko.

Mají-li manželé domovskou příslušnost v obci na Slovensku, jest nárok manželky na placení výživného posouditi podle práva platného na Slovensku. (Rozh. ze dne 22. ledna 1936, Rv I. 1526/35.)

Služební poměr.

Smlouva služební, již byl zaměstnanec ustanoven v podniku zaměstnavatelově vrchním číšníkem na zpropitné a se zavázal, že bude ze svých příjmů připláceti na ostatní číšníky a kupovati noviny, nepříčí se dobrým mravům. (Rozh. ze dne 19. prosince 1935, Rv I. 1752/35.)

Nenamítal-li zaměstnanec nic proti vyplácení úkolové mzdy, jež byla vyšší než dosavadní týdenní jeho mzda i s podílem na zisku, došlo tím mlčky ke změně služební smlouvy v otázce odměny. (Rozh. ze dne 31. ledna 1936, Rv II. 844/35.)

Vysvědčení sluší k tomu, by z něho bylo lze seznati, jakého druhu a jaké povahy byla skutečná činnost zaměstnancova v zaměstnavatelově podniku; požadavku tomu nevyhovuje výraz „hajný“ u toho, kdo konal strážní službu lesní. (Rozh. ze dne 7. února 1935, Rv I. 2405/35.)

Předčasné propuštění ze služby nevyžaduje, by byl služební poměr rozvázn s okamžitou účinností; nesdělil-li zaměstnavatel zaměstnanci důvod propuštění ihned, nevzdal se ještě tohoto důvodu mlčky. (Rozh. ze dne 20. února 1936, Rv II. 15/36.)

Sociální pojištění.

Pojištěnec nemá proti nemocenské pojišťovně nároku na to, by byl léčen určitým způsobem, zejména v sanatoriích. (Rozh. ze dne 10. ledna 1936, Rv II. 114/34.)

Soudce.

Z výkonu úřadu soudcovského jest vyloučen soudce v rozepři, v níž sepsal pro chudou stranu jako úřední zástupce podle § 90 zák. o org. soudní a § 133 j. ř. odvolání. (Rozh. ze dne 22. února 1936, Rv I. 903/34.)

Smlouva zprostředkovatelská.

Nebyla-li odměna výslovně vyloučena, považuje se smlouva zprostředkovatelská vždy za úplatnou. (Rozh. ze dne 30. prosince 1935, Rv I. 315/34.)

Společenství (v rozepři).

Jsou-li žalovány dvě osoby, jež společně koupily nedílnou věc s výhradou vlastnictví věci do zaplacení kupní ceny, na vydání této věci rukou společnou a nerozdílnou, jde o nerozlučné společenství rozepře. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, Rv I. 109/34.)

Společenstvo.

Neobsahují-li stanovy spolku předpisů o tom, jakým způsobem se má valná hromada svolati, může se to státi každým k tomu vhodným způsobem. (Rozh. ze dne 18. prosince 1935, Rv I. 49/34.)

Stavební ruch.

Zákaz zcizení a zatížení váznoucí na nemovitosti podle § 60 vl. nař. o stavebním ruchu čís. 191/21 a § 2 vl. nař. čís. 355/22 Sb. z. a n. vztahuje se i na služebnost požívání. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, R I. 1261/35.)

Škoda.

Poškozenému, jenž pro sníženou pracovní schopnost (50 proc.) si nemůže hledíc k hospodářské krizi naléztí zaměstnání vůbec, jest po dobu jeho snížené pracovní způsobilosti přiznati celý možný ucházející výdělek. (Rozh. ze dne 16. listopadu 1935, Rv I. 2519/33.)

Oprávnění mají nárok na náhradu všeho, co jim vůbec ušlo usmrcením osoby, výživou povinné, ne jen toho, co jim ušlo na zákonné výživě usmrčeným jim poskytované. (Rozh. ze dne 9. listopadu 1935, Rv II. 1017/33.)

Pouhá záruka určité vlastnosti sama o sobě nezakládá ještě zavinění podle § 1295 obč. zák. (Rozh. ze dne 7. listopadu 1935, Rv II. 65/34.)

Používání dětí ke všem pomocným službám při honbě na zvěř je zakázáno vůbec; kdo překročil tento zákaz, ručí jim i podle § 1311 o. z., druhá věta, za škodu, již při honbě utrpěly. (Rozh. ze dne 13. prosince 1935, Rv II. 621/33.)

Kde jest policejními předpisy stanoveno osvětlování schodišť v činžovních domech, lze k vymíněnému užívání podle § 1090 obč. zák. počítati i osvětlení schodiště, pokud nebylo smlouvou výslovně, nebo jinak ujednáno. (Rozh. ze dne 9. ledna 1936, Rv I. 153/34.)

Vada řízení.

Jde o vadu řízení, opakoval-li odvolací soud důkaz, provedený přímo procesním soudem, ale za přítomnosti jiného soudce laika, než který byl přítomen při vydání odvolacího rozsudku, v němž se odvolací soud odchýlil od skutkových zjištění prvního soudu. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv I. 2629/35.)

Valorisace.

Československý právní řád nezná všeobecné valorisace. Zaměstnanec (obecní) nemůže se domáhati rozdílu mezi platem, jaký dostává a vyšší platu, jaký by dostával, kdyby byl zvalorisován podle relace koruny československé k zlaté koruně rakousko-uherské jeho plat, upravený služební pragmatikou z roku 1912. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv II. 11/36.)

Vkladní knížka.

Složitel, jemuž byla vydána vkladní knížka poštovní spořitelny a průkazní lístek, má všechna práva a povinnosti vkladatelovy, dokud vkladatel neprokáže, že vkladní knížky řádně nabyt; k nabytí vlastnictví ke vkladu se vyžaduje mimo nabytí knížky i odevzdání průkazního lístku. (Rozh. ze dne 29. ledna 1936, Rv II. 454/35.)

Vládní nařízení čís. 169/33.

Soudy jsou oprávněny přezkoumávati platnost vládního nařízení čís. 169/33 Sb. z. a n.; toto nařízení nevybočuje z mezí zmocnění, daného zákonem čís. 95/33 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 30. ledna 1936, Rv I. 1099/35.)

Vlastnictví.

Prohlášením (§ 428 o. z.) jen jednoho ze spoluvlastníků věci nelze nabýti vlastnictví k celé věci. (Rozh. ze dne 14. listopadu 1935, Rv I. 109/34.)

Výslech stran.

Informativní výslech stran v rozlukovém sporu neslouží k dokazování sporných skutečností, nýbrž jen k přednesu skutkových okolností a nabídnutí o nich důkazů. Stalo-li se tak v přípravném spise, netřeba stranu slyšeti o nich ještě informativně. (Rozh. ze dne 2. ledna 1936, Rv I. 1925/35.)

Byla-li slyšena k důkazu strana, jež v době výslechu nedokonala čtrnáctý rok, nejde o zmatečnost, avšak vadu řízení. (Rozh. ze dne 30. ledna 1936, Rv I. 740/34.)

Vyvlastnění.

Žádost vyvlastněného za zrušení vyvlastňovacího nálezu podle § 8 zák. čís. 20/20 Sb. z. a n. není podle zákona čís. 20/20 Sb. z. a n. vázána na určitou lhůtu, avšak nepodal-li ji vyvlastnění bez zbytečného průtahy, nýbrž až po dlouhé době, jest k této okolnosti při stanovení rozsahu požadované škody přihlédnouti. (Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Rv I. 1401/35.)

Výživné.

Pro posouzení vyživovací povinnosti manželského otce (zemědělce) přichází v úvahu nejen výnos majetku, nýbrž i majetek sám, tudíž i jeho hodnota. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, Rv II. 752/35.)

Podporou podle § 3 alim. zákona není poskytování výměnku, jež je jen plnění smluvní povinnosti, převzaté smlouvou odstupní. (Rozh. ze dne 3. ledna 1936, Rv I. 395/34.)

I výživné, upravené smírem, jest výživným ze zákona ve smyslu čís. I. čís. 2 zák. čís. 251/34 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 3. ledna 1936, Rv I. 2429/35.)

Nárok rozvedené (rozloučené) manželky na placení výživného jest nárokem soukromoprávním, jehož se manželka může platně vzdáti. (Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Rv I. 2564/35.)

Zadržovací právo.

Zadržovací právo podle § 970c obč. zák. se vztahuje na veškeré předměty, hostem do podniku vnesené, i když nejsou vlastnictvím hostovým. Žalobě na vydání věci, k níž jest uplatňováno zadržovací právo, lze vyhověti jen proti vzájemnému plnění z ruky do ruky; předpis prvního odstavce § 471 obč. zák. vyslovuje obecnou zásadu, již jest použití i na zadržovací právo podle § 970c obč. zák. (Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Rv I. 370/34.)

Započtení.

Pro účinek započtení pohledávek, které již nastalo, jest bez významu prohlášen dlužníka, že od započtení upouští. (Rozh. ze dne 2. ledna 1936, Rv II. 10/34.)

Zástavní právo.

Nebyl-li navržen výmaz práva zástavního, jež bylo vloženo za poznámkou pro zcizení nemovitosti zároveň s vkladem práva vlastnického na ne-

movitost, má zástavní toto právo účinnost proti nabyvatelům nemovitosti. (Rozh. ze dne 5. prosince 1935, R. I. 215/35.)

Z m a t e k.

Rozhodl-li soud rozsudkem pro uznání, ač měl rozhodnouti rozsudkem kontradiktorním, jest rozsudek zmatečný podle § 477 čis. 9 c. ř. s. (Rozh. ze dne 3. října 1935, Rv II. 984/33.)

Spoluúčast jiného soudce laika při konečném odvolacím líčení než toho, kdo se zúčastnil jako soudce laik líčení předchozích, není zmatečností. (Rozh. ze dne 6. února 1936, Rv I. 2629/35.)

Z m o c n ě n e c.

Kdo se neprávem vydával za zmocněnce jiného, ručí podle předpisů obč. zák. o náhradě škody, jest-li poškozenému nedostatek zmocnění při ujednání smlouvy ani nebyl znám, ani při obyčejné pozornosti nemohl býti nápadným. (Rozh. ze dne 10. ledna 1936, Rv II. 108/34.)

Předpis čs. 49 obch. zák. platí jen pro obchodní cestující, kteří cestují po přespolních místech a jsou oprávněni uzavíratí obchody, nikoliv pro místního zástupce, třebaš místo jeho činnosti jest vzdáleno od místa podniku principálova. (Rozh. ze dne 15. ledna 1936, Rv I. 291/34.)

Ž a l o b a (o p o s i č n í).

Dlužník, domáhající se opošíční žalobou uznání, že nárok vymáhajícího věřitele byl zrušen nebo zanikl, musí dokázati, že vyrovnání soudem pravoplatně potvrzené bylo splněno úplně a včas. Domáhá-li se dlužník zrušení exekuce, nelze rozhodnouti o tom, zda pravoplatným potvrzením vyrovnání byl nárok vymáhajícího věřitele zastaven. (Rozh. ze dne 26. října 1935, Rv I. 1714/35.)

Ž a l o b a (u r č o v a c í).

I třetí může žalovati o určení práva nebo právního poměru, má-li na jeho bezodkladném zjištění právní zájem. Právní zájem musí býti takového rázu, že vyžaduje určení práva nebo právního poměru právě proti žalovanému. Žaloba na určení práva nebo právního poměru jest přípustna pouze, může-li toto určení nabýti materiální právní moci mezi stranami sporu. (Rozh. ze dne 5. února 1936, Rv I. 468/34.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

A d v o k á t i.

Poškození cti a vážnosti stavu, přijímá-li advokát zastupování klientů, jež mu přivádí obchodní organizace reklamní a akviziční činností advokátům zakázanou, jakož i příslibem hmotných výhod při vedení sporů, jaké jednotlivý advokát poskytnouti nemůže a nesmí.

Nesejde na tom, že činnost oné organizace a složek jí přiřčených, spočívající v získávání členů za současného slibu účelného vymáhání pohledávek bez rizika útrát, je s hlediska hospodářského prospěšná a že neodporuje předpisům živnostenským a spolkovým.

Jde o jednotný pokračovací disciplinární přečin, pokračoval-li obviněný advokát v této zakázané činnosti i poté, když na něho byla podána žaloba

pro nekalou soutěž a vymoženo prozatímní opatření a advokátní komora zakázala advokátům takovouto činnost.

Poškozuje čest a vážnost stavu advokát, vzbudil-li odděleným podáváním exekučních návrhů a bezohledným využitím termínové ztráty dojem, že mu jde o to, aby obdržel co nejvíce útrat. (Rozh. ze dne 18. listopadu 1935, Ds I 54/33.)

Netřeba, aby ve výroku kárného nálezu byly uvedeny všechny podrobnosti kárného provinění, nýbrž stačí uvedení podstatných a závazných částí, sloužících k identifikaci kárného činu co do času, místa a pod. a k pořadí pod skutkovou podstatu kárného přečinu. (Rozh. ze dne 18. listopadu 1935, Ds I 54/33.)

Kárná rada je povinna zakročiti proti obviněnému advokátu i pro takový čin, pro který mu civilní soud uložil pořádkový trest; je povinna stíhati ho i pro porušení povinností, jimiž jsou zasaženy zájmy stran (neadvokátů). (Rozh. ze dne 9. prosince 1935, Ds I 32/32.)

Advokát, ustanovený soudem podle § 41, odst. 3. tr. ř. obhájcem chudých, má stejné povinnosti jako obhájce ustanovený z úřední moci podle § 41, odst. 2 tr. ř.; obhájce chudých je povinen uložené mu obhajování obstarati svědomitě a horlivě, jako zastupování dobrovolně převzaté. (Rozh. ze dne 9. prosince 1935, Ds I 32/32.)

Odporuje zásadám cti a vážnosti stavovské, použije-li advokát prohlášení strany, jež podle svého obsahu, podle vůle strany a účelu jednání mezi advokátem a stranou mělo sloužiti jen k tomu, aby nedošlo ke hrozícímu sporu, později přece jen ve sporu, a to jako průvodního prostředku proti one straně. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935, Ds I 37/35.)

Předpis § 117 služ. pragmatiky, ukládající trestním soudům oznamovací povinnost, nevylučuje právo kterékoli osoby soukromé — tedy ani advokáta — učiniti představenému státního úředníka oznámení o důležitých okolnostech, jež by mohly míti význam pro udržování stavovské vážnosti státních úředníků vůbec a pro hájení veřejných (státních) zájmů zvláště.

Předmětem takového oznámení mohou býti okolnosti, týkající se nejen přímo osoby úředníka samého, nýbrž i členů jeho rodiny. (Rozh. ze dne 21. prosince 1935, Ds I 48/35.)

Není slučitelné se ctí a vážností advokátního stavu, získávati klientelu takovými prostředky, které, byť i v životě obchodním byly snad nezávadné, jsou pro advokáta nedůstojné, ježto jeho povolání se opírá o důvěru, která mu musí býti klientem přinášena, kterou však nelze si zjednávatí nijakým nadháněním klientů. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 3/35.)

Porušením povinností povolání (§§ 9, 11 adv. ř.) se prohřešuje advokát, projeví-li ve styku s kolegou hrubou nevšímavost tím, že po dlouhou dobu nechá jeho dopisy bez odpovědi. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 38/35.)

Disciplinární rada je povinna zakročiti z povinnosti úřední, jakmile se jakkoli dozví o nějakém kárném poklesku příslušníka advokátského stavu. I anonymní udání může dáti podnět k šetření a k zavedení disciplinárního řízení. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 44/35.)

Odmítací právo podle § 35 disc. statutu pro advokáty může obviněný advokát vykonati do počátku ústního přelíčení.

Přelíčení počíná přednesem věci zpravodajem, nikoli již pouhým vejtitím obviněného do jednacích síní. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 44/35.)

Zásada v § 10 adv. ř. vyslovená, že advokát v téže právní rozepři nesmí zastupovati obě strany, platí všude tam, kde jde o zastoupení odporujících si zájmů, a jest jí užití i pro oblast práva trestního. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 44/35.)

V kárném řízení může disciplinární rada při výměře trestu přihlížeti jako k okolnosti přitěžující i k takovým předchozím odsuzujícím nálezům, jež by s pozdějším nálezem byly jinak v poměru spojitosti podle § 265 tr. ř. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 44/35.)

Příčí se cti a vážnosti stavu: dal-li advokát informaci k novinářskému článku, snižujícímu činnost jiného advokáta a vyzvedajícímu pochvalně činnost vlastní; dal-li v denním listě uveřejniti inserát, v němž nápadně označoval rozsah své kanceláře („Třetího... koncipienta... přijme...“). (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds I 61/35.)

Zásada, že čest a vážnost stavu advokátního je porušena, vejde-li advokát — nedbaje vůbec jemu známého právního zástupce odpůrce svého klienta — v přímý styk s odpůrcem, platí i v případech, kde zástupčí poměr byl již ukončen. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds II 4/35.)

Příčí se cti a vážnosti stavu, namítá-li advokát neplatnost právního jednání (smíru), jehož se v jiném sporu zúčastnil jako zmocněnec jedné ze stran. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds II 5/35.)

I porušení povinností, jež má advokát ke stavovským úřadům, je porušením povinností jeho povolání; spadají sem nesprávné údaje ve výkazu o praxi advokátova koncipienta. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds II 16/35.)

Obstarává-li koncipient, ač nemá kvalifikace, jakou zákon žádá, jako společník advokátní kanceláře zcela samostatně a na vlastní účet věci klientů, provozuje ve skutečnosti advokacii a porušuje tím nejen povinnosti svého povolání, nýbrž zlehčuje také čest a vážnost stavu.

Disciplinárního přečinu v obou směrech se dopouští i advokát, který vědomě svým jménem kryje neoprávněné provozování advokacie koncipientem. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds II 19/35.)

Se cti a vážností advokátského stavu je naprosto neslučitelné, aby advokát v jakýchkoli právních věcech jednal se stranami v místnostech hostinských, nebo v místnostech přístupných z místností hostinských.

Zlehčuje čest a vážnost stavu advokát, jenž bez povolení výboru advokátní komory koná mimo své sídlo pravidelné úřední dny. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds II 20/34.)

Obviněný advokát nesmí býti přítomen při výslechu svědků v jeho kárné věci, prováděném dožádaným soudem. (Rozh. ze dne 23. prosince 1935, Ds II 20/34.)

Krádež mezi manželi.

Ustanovení § 463 tr. zák. se vztahuje i na manžely rozvedené, sejdou-li se znovu po rozvodu a žijí ve společné domácnosti. Skutek je posuzovati podle tohoto ustanovení i tehdy, byla-li věc odňata z úschovy osoby třetí, s pachatelem ve společné domácnosti nežijící.

Žádost za stíhání pro tento přešůpek je podati u s o u d u v preklusivní lhůtě § 530 tr. zák. (Rozh. ze dne 29. ledna 1936 Zm, I 1319/35.)

Maření exekuce.

„Odstranění“ předmětu majetkového ve smyslu § 1 zák. o maření exekuce je uskutečněno i tím, že dlužník za výkonu exekuce, když vykonavatel hodlal přikročiti k zabavení onoho předmětu, odevzdal (hodil) jej třetí osobě, proti níž byla rovněž vedena exekuce. U pachatele tohoto činu jde o dokonaný trestný čin a nikoli jen o pokus, i když se vykonavatel potom předmětu zmocnil. (Rozh. ze dne 8. ledna 1936, Zm I 692/35.)

Vzdal-li se dlužník, nejsa k tomu nucen hospodářskými poměry, samostatné výdělečné činnosti za tím účelem, aby mohl býti považován za nezaměstnaného ve smyslu zák. č. 34/1934 Sb. z. a n., aby tím dosáhl odkladu nařízené již nucené dražby svých nemovitostí, jde o maření exekuce podle § 1 zák. z 25. května 1883, čís. 78 ř. z. (Rozh. ze dne 4. II. 1936, Zm I 1287/35.)

Maření exekuce podle § 1 zák. č. 78/1883 ř. z., postoupili-li členové společenstva s ručením neobmezeným, které se octlo v platebních nesnázích, svoji usedlost. (Rozh. ze dne 15. II. 1936, Zm I 38/36.)

Střetla-li se zástavní práva berní a soudní tak, že berní zástavní právo předcházelo soudnímu, a nepostupoval-li berní úřad podle § 369, odst. 1 zák. č. 76/1927, zaniká soudním prodejem dříve nabyté berní zástavní právo na dražebním předmětu a berní úřad může se se svou pohledávkou státi jen účastníkem soudního rozvrhu tak jako smluvní věřitel.

Je-li dlužník v exekuci berní osobou rozdílnou od dlužníka v exekuci soudní, není vyloučen z dražení v prodejovém řízení soudním; vydražil-li dlužník v exekuci berní zabavený předmět v prodejovém řízení soudním a disponoval-li pak s předmětem vydraženým, neodňal tím úřednímu nakládání berního úřadu předmět ještě zabavený (§ 3 zák. o trestech na zmaření exekuce). (Rozh. ze dne 26. února 1936, Zm II 57/36.)

Mladiství provinilci.

K následkům odsouzení, uvedeným v § 10 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n. o trestním soudnictví nad mládeží, nutno čítati i nemožnost dosáhnouti podmíněného odkladu výkonu trestu pro předchozí odsouzení pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné.

Došlo-li před účinností zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. k odsouzení mladistvého pro čin spáchaný z pohnutek nízkých a nečestných, nemůže býti k němu přihlíženo jako k důvodu vylučujícímu podmíněné odsouzení ve smyslu § 2 zák. č. 562/1919 Sb. z. a n. (§ 67 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n.). (Rozh. ze dne 2. března 1936, Zm I 175/36.)

Nedošlo-li k zahájení trestního řízení před dokonaným devatenáctým rokem obžalovaného (§ 28, odst. 3 zák. č. 48/1931), nemůže se otec jeho dovolávati práva podati zmateční stížnost podle § 50, odst. 1 zák. č. 48/1931 i proti vůli obžalovaného, který se zatím stal zletilým a vzdal se opravných prostředků, neboť právo podávati opravné prostředky je v tomto případě posuzovati podle §§ 282, 283 tr. ř. (Rozh. ze dne 6. II. 1936, Zm II 34/36.)

Nadržování padělateli peněz.

I nadržování padělateli peněz stihá zákon (§ 6 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n.) jen tehdy, děje-li se ze zlomyslnosti, t. j. ve zlém úmyslu podle § 1 tr. zákona.

Jako ve všeobecných případech § 212 tr. zák., i při tomto zločinu je subjektivní stránka, jde-li o neoznámení zločinu, vyčerpána jen tehdy, seznal-li pachatel, že jiná osoba páše (spáchala) zločin, a přes tuto vědomost a poznatek, že tak může učiniti, aniž ohrozí sebe neb osoby blízké, úmyslně ne učinil předepsané oznámení; nestačí tudíž pouhé podezření, že se zločin páše neb že byl spáchán. (Rozh. ze dne 11. října 1935, Zm I 1045/35.)

Nadržování věřiteli.

Výsada poslední věty § 485 tr. zák. platí i pro orgány podniku (odst. 1. §

486 c) tr. zák.) a pro osoby samostatně věci věřitelovy vedoucí (odst. 2. § 486 c) tr. zák.)

Věřitel je beztrestným ve smyslu druhé věty § 485 tr. zák. i tehdy, když dlužníka k činnosti v § 485 tr. zák. uvedené přiměl upomínkami, žalobami, exekucemi a pod.

Stalo-li se tak ale prostředky v řádném styku neobvyklými, tedy takovými, jichž užívají jiní slušní věřitelé by se byli uvarovali, ba dokonce prostředky příčícími se přímo dobrým mravům, dlužno jednání věřitelovo kvalifikovati jako spolupínu na přečinu podle §§ 5, 485 tr. zák. (Rozh. ze dne 23. ledna 1936, Zm II 316/35.)

Nekalá soutěž.

S hlediska § 25 zákona proti nekalé soutěži č. 111/1927 Sb. z. a n. je rozhodné, zda údaje o poměrech podniku byly pravdivé v době jich rozšiřování.

Skutková podstata přestupku podle § 33 zákona proti nekalé soutěži není dána, byli-li by zaměstnavatel nebo správce podniku trestní podle všeobecných ustanovení jako spolupachatelé, spolupínníci nebo účastníci na činu zaměstnancově. (Rozh. ze dne 28. března 1936, Zm I 1395/35.)

Za základ řešení otázky způsobilosti oklamati ve smyslu § 25 zákona proti nekalé soutěži č. 111/1927 Sb. z. a n. dlužno vzítí dojem, kterým obsah údaje v jeho celistvosti a souvislosti působí na průměrného čtenáře. (Rozh. ze dne 30. března 1936, Zm I 420/35.)

„Poměry podniku“ po rozumu § 27 zákona ze dne 15. července 1927, čís. 111 Sb. z. a n. jsou všechny záležitosti podniku, mající význam v hospodářských stycích, najmě soutěžných. K údajům o „poměrech podniku“ patří i zlehčující údaje o osobách v podniku činných a zaměstnaných, jichž výkony mají pro oceňování pověsti podniku se strany obecnstva význam.

Přečin podle § 27 zák. proti nekalé soutěži je deliktem ohrožovacím.

Při zkoumání otázky, zda zlehčující údaje jsou způsobilé poškoditi podnik, není směrodatnou hospodářská síla zlehčovaného podniku, ježto okolností tou není absolutně vyloučena možnost škody jako následek zlehčujících údajů, třebaš vycházely od pisatele ve veřejnosti neznámého.

Nerohoduje, že vinník není soutěžitelem zlehčovaného podniku, neboť přečinu podle § 27 cit. zák. může se dopustiti i nesoutěžitel; zlehčování nemusí se díti z důvodů konkurenčních, jen když při zlehčování bylo zamýšleno, aby posice zlehčovaného podniku v soutěži byla zeslabena.

Závěr na vinu obžalovaného po stránce subjektivní (vědomí o nepravdivosti údajů a jich způsobilosti poškoditi zlehčovaný podnik), vyvozený ze skutečností zjištěných soudem nalézacím, není skutkovým zjištěním, nýbrž právním posouzením. (Rozh. ze dne 10. II. 1936, Zm I 804/35.)

Ochrana cti.

Spáchání soudně trestného deliktu, byť veřejným úředníkem u výkonu jeho úřadu nebo služby, porušení administrativních předpisů úředníkem nebo veřejným činitelem vůbec, přestoupení příkazů nebo zákazů nestačí vždy již o sobě, to jest bez ohledu na pohnutky činu, k důkazu omluvitelného omylu v příčině tvrzené nečestnosti jednání osoby, již bylo pomluvou na cti ublíženo. (Rozh. ze dne 24. března 1936, Zm 465/35.)

Dovolává-li se odpovědný redaktor, provinivší se zanedbáním povinné péče, beztrestnosti z důvodu omluvitelného omylu, je důkaz omluvitelného omylu považovati za provedený, dokáže-li odpovědný redaktor objektivně aspoň takové okolnosti, pro které uvedené nebo sdělené skutečnosti mohly

býti každým člověkem průměrných vlastností při normální bedlivosti důvodně pokládány za pravdivé.

Subjektivní přesvědčení (neznámého) pisatele o pravdivosti uvedených nebo sdělených skutečností nepadá v tomto případě na váhu.

S objektivního hlediska je posuzovati i otázku, zda uvádění neb sdělování skutečností bylo ve veřejném zájmu. (Rozh. ze dne 28. února 1936, Zm I 1309/35.)

Pojem a rozsah skutečností života soukromého ve smyslu § 7, odst. 2 zákona o ochraně cti čís. 108/1933 Sb. z. a n.

Bylo-li něčí chování, o sobě rázu soukromého, uvedeno ve vztahu k oprávněným zájmům veřejným, přestává býti záležitostí života ryze soukromého ve smyslu § 7, odst. 2 zákona o ochraně cti čís. 108/1933 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 24. března 1936, Zm I 259/36.)

Že uražený (§ 14, odst. 5 zák. o ochraně cti) dal veřejnému žalobci zmocnění ke stíhání obviněného veřejnou žalobou, je procesní událost, kterou si může zrušovací soud sám zjistiti. (Rozh. ze dne 7. ledna 1936, Zm II 480/35.)

Návrh na zavedení vyhledávání rovná se plně žádosti za stíhání ve smyslu § 17, odst. 1 zák. o ochraně cti. (Rozh. ze dne 7. ledna 1936, Zm II 480/35.)

Obžalobou ve smyslu § 22 zákona o ochraně cti je i ožaloba veřejným žalobcem při hlavním přelíčení, rozšířená na trestné činy, uvedené v §§ 1 až 3 cit. zák. (Rozh. ze dne 7. ledna 1936, Zm II 480/35.)

Zmocnění k veřejné žalobě podle § 14 zák. o ochraně cti musí býti podle § 22 cit. zák. vykázáno soudu nejpozději při podání obžalovacího spisu pod sankcí vyloučení stíhání činu obžalobou veřejnou.

To platí i při stíhání pro přestupky, byl-li z důvodu § 56 tr. ř. také pro něj podán obžalovací spis u krajského soudu. (Rozh. ze dne 11. března 1936, Zm I 270/36.)

Křivé udání (obvinění) úředníka z braní darů ve službě je zločinem podle § 209 tr. zák., obsahuje-li sdělení takových skutkových okolností činu, které ve svém celku vyčerpávají veškeré zákonné znaky zločinu podle § 104 tr. zák.; jinak spadá jakožto křivé udání z přečinu nebo přestupku úplatkářství (§ 3 zák. ze dne 3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n.) pod hledisko § 3 zák. o ochraně cti. (Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Zm II 137/35.)

Ochrana republiky.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 2 zák. na ochr. rep. stačí již pouhé, byť i přechodné přistoupení k trvající již organizaci, jež usiluje o násilné odtržení části území ČSR. a o jeho přivtělení k cizímu státu, stalo-li se u vědomí o těchto závadných cílech a v úmyslu ukládati o republiku; nevyžaduje se trvalého nebo formálního členství v takové organizaci.

Positivní činnost pachatelova spočívá již v přidružení se k organizaci a netřeba, aby pachatel vyvíjel ještě jinou činnost, zejména aby samostatně činně zasahoval.

S hlediska § 2, odst. 2 zák. na ochr. rep. nemůže zůstatí beztrestným spolčení více osob k úkladům o republiku, které chce tohoto cíle dosáhnouti za pomoci cizích vojenských nebo vládních orgánů, resp. jen za jejich vědomí, třebaš i cestou války. (Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Zm II 554/35.)

S hlediska § 6, čís. 2, al. 3 zák. na ochr. rep. nemá významu okolnost, zda pachatel zamýšlí přímo sám z uvedených tam skutečností, opatření a předmětů něco vyzvídati nebo vyzraditi cizí moci; dostačí úplně, zúčastní-li se při své informovanosti z vlastního rozhodnutí podniku jiných osob, slou-

žícího k tomu, aby pachatel byl určitou spojkou a článkem sítě, organizované k účelům výzvědným. (Rozh. ze dne 27. listopadu 1935, Zm I 1155/35.)

V § 12, čís. 2 zák. na ochr. rep. není stanovena zvláštní skutková podstata, nýbrž je v něm stanovena jen těžší sazba na zločin v čís. 1 téhož paragrafu vymezený jmenovitým uvedením určitých okolností přitěžujících.

K opodstatnění těžší kvalifikace podle tohoto ustanovení — jde-li o úmyslné podporování pachatele — nestačí jakékoli podporování pachatele trestných podniků v § 12 cit. zákona uvedených (na př. pouhé doručení mu šatstva, obuvi za hranice), nýbrž toto podporování musí se státi právě onou trestnou činností, která zakládá (bez této složky „podporování“) skutkovou podstatu zločinu podle § 12 téhož zákona, viníkem spáchaného. (Rozh. ze dne 5. listopadu 1935, Zm I 458/35.)

Pojem hromadění zbraní ve smyslu § 13, č. 1, al. 2 zákona na ochr. rep. předpokládá nutně více zbraní.

Již opatření jedině zbraně za účelem uvedeným v § 13, č. 1, al. 3 zák. na ochr. rep. je spoluvinou podle § 5 tr. zák. na tomto zločinu.

Opatření ručního granátu je zločinem podle § 13, č. 1, al. 1 zák. na ochr. rep. bez ohledu na účel opatření. (Rozh. ze dne 18. března. 1936, Zm I 1/36.)

V tom, že obžalovaný — říšskoněmecký státní příslušník, mající své bydliště v Československé republice — vykonal v Německu své volební právo a odevzdal platný hlas pro stranu NSDAP., nelze spatřovati přečin podle § 17, čís. 1, al. 2 zák. na ochr. rep.

Pod pojem trestného styku se stranou NSDAP. ve smyslu cit. přečinu nespadá o sobě, dostal-li obžalovaný od přednosta německého veřejného úřadu (Arbeitsamt), u něhož se hlásil o práci, potvrzení, že práce pro něho není, a doporučení jeho žádosti o podporu, řízené na německý zastupitelský úřad.

S toho hlediska nerozhoduje, že tyto úřady byly obsazeny stoupenci strany NSDAP. (Rozh. ze dne 19. září 1935, Zm II 392/34.)

O t á z k y p o r o t c ů m.

Označili-li znalci stav značného rozčilení, v jakém byla obžalovaná (rodička) v době trestného činu, za stav prudkého hnutí mysli ve smyslu § 46 tr. zák., nebyl tímto znaleckým posudkem tvrzen stav, jenž by podle § 319 tr. ř. vyžadoval zvláštní otázky dodatkové.

Předpis § 319 tr. ř. ukládá za podmínek v něm uvedených porotnímu sboru soudnímu povinnost dáti dodatkovou otázku, aniž rozlišuje, zda jde o trestný čin dolosní, či o skutek spáchaný z pouhé nedbalosti.

Otázku, zda rozčilení, provázející trestný skutek kulposní, tvoří ony „zvláštní poměry“ ve stavu pachatelově v době činu, které jsou důležité pro úsudek, pokud vinník mohl nahlédnouti, že jeho skutek či opominutí zvěšuje nebo způsobuje nebezpečnost života atd. (§ 335 tr. z.), musí soud — porotní stejně jako nalézací — posouditi vždy jen v rámci svého rozhodování o trestní vině, ne však jako samostatný stav či skutečnost podle zákona trestnost pachatelovu vylučující. (Rozh. ze dne 23. října 1935, Zm I 847/35.)

P o d í l n i c t v í.

Pro zločinnou kvalifikaci podílnictví podle § 186 a) tr. zák. nestačí, byly-li krádeže, k nimž se podílnictví nese, pouhými přestupky a je-li u hlavního pachatele zločinná kvalifikace založena jen u použití § 173 tr. zák. důsledkem spojení s dalšími krádežemi, na něž se podílnictví ani nevztahuje.

Jde-li však o více útoků podílnictví, nelze kvalifikaci § 186 a) tr. zák. založiti na takových útocích podílníkových, které byly spáchány v době, kdy zločinná kvalifikace krádeže nebyla ještě opodstatněna, neboť v případech § 186 a) tr. zák. sčítací zásada neplatí. (Rozh. ze dne 21. ledna 1936, Zm I 31/36.)

Podvod.

Dokud opisy originálů úvěrních listin, připojené ke knihovní žádosti, nestaly se vidimací a založením do sbírky listin integrující součástí pozemkové knihy, nemají povahu veřejných listin a nemůže jich zfalšování vykazati zločinnou kvalifikaci podle § 199 lit. d) tr. zák. (Rozh. ze dne 25. března 1936, Zm I 649/34.)

Jde o dokonaný podvod a nikoli o pouhé beztrestné jednání přípravné, padělal-li městský úředník v úmyslu, aby československému eráru způsobil škodu na majetku, mzdové listiny, předkládané ministerstvu sociální péče za účelem výplaty státního příspěvku na nouzové práce, tím způsobem, že do nich zapisoval větší počet dělníků a více pracovních dnů, než odpovídalo skutečnosti; nezáleží na tom, že předložením takto padělaných výkazů starostovi byla činnost vinníkova vyčerpána a že výkazy ty předkládal ministerstvu soc. péče jiný činitel obce.

Povaha takovýcho mzdových seznamů se zřetelem na § 4 (2) vl. nař. ze dne 20. června 1930, čís. 79 Sb. z. a n. a čl. IV. (2) zák. čís. 74/1930 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 31. října 1935, Zm II 333/35.)

Podvod spáchaný odleповáním řádně neznehodnocenných kolků se státrestní zákon důchodkový není k obecnému trestnímu zákonu ani v poměru speciality, ani — nehledíc k jednotlivým případům výjimečné podpůrnosti — v poměru subsidiarity; zásadně je užití obou těchto norem ve dele sebe. (Rozh. ze dne 21. ledna 1936, Zm II 351/35.)

Pokus.

Odvrátil-li pachatel dobrovolně a včas trestný výsledek, stal se pokus zamýšleného trestného činu beztrestným pro dobrovolné ustoupení; je-li v pokusu zároveň obsažen jiný trestný čin dokonaný, sluší jej pachateli přičítati (těžké poškození na těle podle § 152, 155 lit. a), b) e) tr. zák., způsobené při pokusu vraždy). (Rozh. ze dne 14. února 1936, Zm I 1385/35.)

Původské právo.

Reprodukce hudebních děl radiovým přijímačem s amplionem v hostinské místnosti je veřejným jejich provozováním. Děje-li se tak bez přivolení oprávněného, jde o zásah do cizích práv původských. (§ 45 zák. č. 218/1926 Sb. z. a n.). (Rozh. ze dne 27. března 1936, Zm I 203/36.)

Soudce.

Proti usnesení, jímž se disciplinární řízení zahajuje, a proti odkazovacímu usnesení nepřísluší obviněnému opravný prostředek (§ 14, odst. 1., § 17, odst. 2 zák. č. 46/1868 ř. z.)

Neuposlechl-li soudce příkazu úřadujícího vicepresidenta krajského soudu, porušil tím povinnost, uloženou mu předpisem § 47 soudní instrukce.

Vicepresident sborového soudu je v nepřítomnosti presidentově oprávněn V řízení kárném stačí po stránce subjektivní i nedbalost nevědomá, naříditi nevyhnutelnou změnu ve složení senátu, aniž bylo třeba k tomu nějakého formálního předání správy se strany presidenta soudu,

neboť zastupovací právo vicepresidenta nabývá působnosti již podle samého zákona, jakmile nastane případ potřeby (§ 31, odst. 2., § 41, odst. 4. zák. o soud. org., § 6 jedn. ř.).

Okolnost, že příkaz presidenta nestal se písemnou formou ve smyslu § 18 jedn. ř., nemění nic na platnosti příkazu.

Soudce není oprávněn, aby činil splnění příkazu daného mu představeným závislým na tom, uzná-li sám příkaz za věcně oprávněný; na zmíněné oprávnění nelze usuzovati ani z § 102 ústav. list.

rých listin a opětným jich používáním na nových listinách. (Rozh. ze dne 29. II. 1936, Ds I 59/35.)

Trest peněžitý.

Absorbční zásada §§ 34, 35, 267 tr. zák. platí i pro obor trestů peněžitých, bez ohledu na to, zda peněžitý trest jest ukládán samostatně, či vedle trestu na svobodě.

Nelze se proto domáhati uložení dalšího zvláštního peněžitého trestu na přečin podle § 24 tisk. zák., uložil-li nalézací soud podle § 29 z. na ochr. rep. vedle trestu na svobodě také trest peněžitý.

Tomu není na závalu různost fondů, do nichž peněžitě tresty plynou; fond, jemuž při souběhu trestných činů ohrožených v zákoně peněžitým trestem případně peněžitý trest uložený podle § 267, odst. 1 tr. zák., jest určen tím zákonným ustanovením, podle něhož jest trest uložen. (Rozh. ze dne 27. ledna 1936, Zm II 513/35.)

Uškození na těle.

Přečin podle § 335 tr. zák., spáchaný zanedbáním lékařského dohledu k ošetřování zubů nezkušeným zubním technikem. (Rozh. ze dne 13. II. 1936, Zm I 1124/35.)

Vazba.

Bylo-li trestní řízení pro jeden z trestných činů podle § 57 tr. ř. vyloučeno a konalo-li se odděleně společně s jinými trestnými činy, jsoucími však s trestnými činy rozsouzenými dřívějším rozsudkem v poměru podle § 265 tr. ř., je pozdějším rozsudkem do trestu dodatečně uloženého započítati podle § 55 a) tr. zák. i vazbu zajišťovací a vyšetřovací, která byla uvalena pro činy tvořící předmět rozsudku dřívějšího, pokud, přesahujíc trest uložený dřívějším rozsudkem, nebyla jím vyčerpána.

Podle § 55 a) tr. zák. je započítati i nezaviněnou zajišťovací a vyšetřovací vazbu, která byla uvalena za trestního řízení pro souzené činy v jiné trestní věci, vedené zprvu pro jiné trestné činy, jsoucí s trestnými činy souzenými pozdějším rozsudkem v poměru podle § 265 tr. ř., skončilo-li řízení pro jiné trestné činy zastavením podle § 112 tr. ř. nebo zprošťujícím rozsudkem podle § 259, č. 2 tr. ř. (Rozh. ze dne 18. března 1936, Zm II 340/35.)

Veřejné násilí.

Úkolem finanční stráže je nejen, aby zabráňovala celním přestupkům (§ 12 zák. čís. 114/1927, § 20 vl. n. č. 168/1927), nýbrž i důchodkovým trestným činům (§ 6 vl. n. čís. 202/1930).

Respicienti finanční stráže jsou ve výkonu služby, vyšetřují-li důchodkový přestupek, spáchaný prodejem deputátního uhlí.

V prudkém přiražení těžkých, plechem okovaných dveří může býti spatřován odpor se zbraní. (Rozh. ze dne 2. března 1936, Zm II 530/35.)

Zločin podle § 81 tr. zák. po stránce objektivní předpokládá, že úřední nebo služební výkon, k jehož zmaření směřuje násilné jednání pachatelovo, spadá do oboru oprávnění a povinností, náležejících osobě v § 68 tr. zák. uvedené důsledkem jejího úředního nebo služebního, postavení nebo zvláštního, vrchnosti jí daného příkazu; při tom nesejde na věcné oprávněnosti dotčeného úkonu, nýbrž rozhoduje jen formální oprávnění oné osoby k jeho výkonu.

Rozhodování o sporných nárocích na majetek a držbu věci, pokud se týče rozhodování o věcech, dotýkajících se přímo soukromoprávních poměrů různých jednotlivců, náleží k pravomoci soudů a nespadá do oboru věci, které jsou § 28 obecního zřízení pro Čechy přikázány do samostatné působnosti obce, aniž je takové rozhodování přeneseno jinými zákony na obec ve smyslu § 29 cit. obec. zřízení.

Starosta obce by vybočil z mezí svého formálního oprávnění, kdyby si osoboval rozhodnutí o takovýchto odporujících si nárocích třetích osob. (Rozh. ze dne 9. října 1935, Zm I 894/35.)

Finanční stráž má v oboru své působnosti stejná práva jako stráž civilní nebo vojenská, plnit však veškeré úkoly stráží civilních a vojenských je oprávněna jen, pokud jí to bylo zvláště uloženo nadřízenými úřady. (Rozh. ze dne 29. února 1936, Zm I 1179/35.)

Zakročoval-li obecní strážník z příkazu obecního starosty na žádost nájemníka, jemuž pronajímatel, chtěje mu znemožniti bydlení, odstranil okna a dveře bytu, a žádal-li, aby pronajímatel dal byt opět do pořádku, což pronajímatel odepřel, a chtěl-li strážník sám vykonati, čeho k tomu bylo třeba, jednali oba — obecní starosta i strážník — u výkonu policejních oprávnění obce (§ 28, čís. 2, 5, § 59 obec. zřiz. pro Čechy) a nerozhodovali jen o odporujících si nárocích na vydání dveří a oken. (Rozh. ze dne 24. října 1935, Zm I 1016/35.)

Jde o zločin podle § 87 tr. zák., a to spáchaný v t u z e m s k u, nabádal-li pachatel na cizím státním území dav rozvášněných demonstrantů k násilnému vniknutí na území ČSR. a házel-li též sám (i s jinými demonstranty) kamením na naše pohraniční orgány, k nimž kameny i dopadly.

Ke skutkové podstatě tohoto zločinu stačí již pouhé přivodění v § 87 tr. zák. blíže kvalifikovaného nebezpečí a není třeba, aby skutečně došlo k nějakým násilnostem; stačí přivodění nebezpečí pro život a tělesnou bezpečnost jedné osoby nebo ve větším rozsahu pro cizí majetek a nevyžaduje se, aby šlo o nějaké všeobecné nebezpečí.

Po stránce subjektivní stačí úmyslné jednání a vědomí pachatelovo, že svým jednáním způsobuje nebezpečí v rozsahu právě naznačeném, nebo že zvyšuje takové, již trvající nebezpečí.

Přivodění nebezpečí není tu „výsledkem“ činu, který má na mysli § 51 tr. ř., nýbrž částí činnosti pachatelovy; za výsledky činnosti s hlediska § 87 tr. zák. lze považovati výsledky uvedené v § 86 tr. zák., jež jsou pouze podmínkou pro použití přísnější trestní sazby. (Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Zm II 554/35.)

V e ř e j n ý ú ř e d n í k .

Zvláštní ochrana, propůjčená vrchnostenským osobám ustanovením §§ 68, 81, 312 tr. z. je jim poskytnuta jedině v důsledku vrchnostenského příkazu jim daného a za tím účelem, aby mohly tento příkaz nerušeně a do důsledků vykonávat. Na tomto stavu nic nemění, jestliže vrchnostenská osoba, plníc tento příkaz, vystupuje shodou okolností zároveň na ochranu svého vlastního majetku nebo svých vlastních práv, a nepozbývá tudíž z toho

důvodu své vlastnosti jako osoba § 68 tr. z. chráněná; rozhoduje jediné, zda vystupuje ve své úřední vlastnosti, či jen jako osoba soukromá ve vlastním zájmu. (Rozh. ze dne 11. září 1935, Zm I 783/35.)

Předseda obecní správní komise požívá při konání tohoto svého úřadu ochrany § 68 tr. z. ve všech případech, v nichž by jí požíval starosta obce.

Starosta obce požívá ochrany § 68 tr. z. nejen vykonává-li osobně obecní policii, nebo řídí-li schůzi obecního zastupitelství, nýbrž i při obstarávání jiných, veřejnoprávních záležitostí, jež jsou mu přikázány zákonem (ze dne 5. III. 1862, č. 18 ř. z.), nebo obecním rádem. Patří sem zejména i správa obecního jmění.

Pod pojem správy obecního jmění spadá podle obecního řádu pro Čechy (zákon ze dne 16. IV. 1864, č. 7 z. z.) i obstarávání věcí chudinských. (Rozh. ze dne 27. listopadu 1935, Zm I 1272/35.)

Volební řád.

K subjektivní podstatě přečinu podle § 58, I., čís. 4 zák. ze dne 29. února 1920, čís. 123 Sb. z. a n. stačí již zaviněné jednání proti tomuto zákazu, i když pachatel si trestnosti svého činu nebyl vědom. (Rozh. ze dne 5. II. 1936, Zm II 27/36.)

Vyhledávání.

Důvěrníci, jichž jména by mohly bezpečnostní orgány (úřady) oznámiti soudu podle § 151, čís. 2 tr. ř. jen tehdy, kdyby byly nadřízeným úřadem zbaveny povinnosti zachovati úřední tajemství, nejsou „anonymními udaváči“ po rozumu § 87, odst. 2 tr. ř.

Jaký význam lze přiznati udáním takovýchto důvěrníků, je věcí hodnocení důkazů, jež je vyhrazeno výlučně nalézacímu soudu. (Rozh. ze dne 3. ledna 1936, Zm II 534/35.)

Zmateční stížnost.

Byla-li zmateční stížnost, podaná beze zmocnění se strany obžalovaného obhájcem chudých, zřízeným jen pro hlavní přelíčení, nalézacím soudem zamítnuta jako podaná osobou neoprávněnou, je stížnost obžalovaného o do tohoto usnesení nepřipustná. (Rozh. ze dne 8. ledna 1936, Zm II 544/35.)

Zprostil-li nalézací soud obžalovaného pro čin za vinu kladený proto, že podle výsledků hlavního přelíčení nebylo tu některé obžalobou uplatňované složky děje, aniž uvažoval o skutku s hlediska jiných zákonných ustanovení, která se k němu mohou vztahovati, nejde o nevyčerpání obžaloby (§ 281, čís. 7 tr. ř.), nýbrž o právní omyl v otázce, zda je tu vůbec trestný čin (§ 281, čís. 9 a) tr. ř.). (Rozh. ze dne 8. ledna 1936, Zm I 692/35.)

Zmateční stížnost pro zachování zákona.

Rozsudku, vnesenému trestním soudem občanským nad osobou podléhající pravomoci soudů vojenských, nelze přiznati povahu rozsudku schopného právních účinků, nanejvýš rei iudicatae.

Postup zrušovacího soudu v takovém případě, pokud se neomezuje na výrok o porušení zákona, nýbrž zrušuje též část řízení, jakož i rozsudek občanského soudu, neodporuje posledním dvěma větám § 292 tr. ř. (Rozh. ze dne 15. listopadu 1935, Zm II 415/35.)

Zpronevěra.

Zjištěním, že pachatel inkasoval pro třetí osobu peníze, které jí však neodvedl, nýbrž si je ponechal, není ještě po právní stránce vyjádřeno, že ony peníze mu byly „svěřeny“.

Ze věci „svěřené“ bylo by je lze pokládati pouze tenkrát, kdyby je byli jejich držitelé — netřeba, aby to byli právě vlastníci — odevzdali ve skutečnou moc pachatelovu podle dohody nebo aspoň v předpokladu, že pachatel s nimi naloží podle jejich příkazu.

Přešly-li však věci od jich držitelů do skutečné moci pachatelovy jen z omylu vyvolaného lstivým jednáním pachatelovým, nebyly mu „svěřeny“ po rozumu § 183 tr. zák., nýbrž byly jím „vylákány“ a jest uvažovati, zda nejde o podvod. (Rozh. ze dne 12. listopadu 1935, Zm I 722/35.)

Zrušení rozsudku a nové projednání věci.

Zruší-li nejvyšší soud rozsudek soudu prvé stolice v celém rozsahu a vrátí mu věc k novému projednání a rozhodnutí, musí ji soud prvé stolice skutečně znovu projednat a rozhodnouti, a to samostatně a nezávisle na výsledcích hlavního přelíčení, které bylo základem zrušeného rozsudku, jsa vázán jen omezeními podle § 293 tr. ř.

Jde-li v takovém případě o trestné činy podle zákona o ochraně cti, může se obžalovaný při novém projednávání věci dovolávati důvodů vylučujících trestnost podle § 6 onoho zákona, třeba se jich před tím vůbec nedovoloval; může se domáhati beztrestnosti z důvodu důkazu pravdy, ač se v řízení předchozím dovolával beztrestnosti jen z důvodu omluvitelného omylu. (Rozh. ze dne 10. prosince 1935, Zm I 634/35.)

Žalobce soukromý.

Nedostavil-li se soukromý žalobce k hlavnímu přelíčení v době, kdy bylo vyvoláním věci započato, nastala domněnka, že soukromý žalobce ustoupil od stíhání.

Domněnka ta je nevyvratitelná a právní účinky její nelze odstraniti žádným rozhodnutím nebo opatřením soudním.

Bylo-li hlavní přelíčení vyvoláním věci započato, má býti řízení zastaveno usnesením, vydaným předsedou kmetského soudu, nikoliv radní komorou. (Rozh. ze dne 4. února 1936, Zm I 758/35.)

Z judikatury nejvyššího správního soudu.

Vyvlastnění.

Budova, kterou hodlá stavěti okresní hospodářská záložna pro provozování své statutární činnosti, je budovou určenou pro veřejné potřeby ve smyslu § 2. zák. o staveb. ruchu č. 45/1930 Sb. (Nál. z 5. prosince 1935 č. 20.004/35.)

Bylo-li ve vyvlastňovacím nálezu, vydaném podle zákona č. 45/1922 Sb., rozhodnuto i o náhradě za vyvlastněný pozemek, a podala-li strana proti němu odvolání pouze co do náhrady, nabývá vyvlastňovací nález právní moci teprve tehdy, když bylo pravoplatně rozhodnuto o náhradě. (Případ, kdy byla ve vyvlastňovacím nálezu určena pouze výše prozatímní jistoty, neřešen.) (Nál. z 5. prosince 1935 č. 20.005/35.)

Zaměstnanci veřejní.

Služba legionářská podle zák. č. 462/1919 Sb. ztrojnásobněná započítává se do „celkové služební doby skutečně ztrávené“ u pohraniční finanční stráže (býv. finanční stráže) pro hraniční přídavek podle § 16 odst. 1. vl. nař. č. 201/1923 Sb. (Nál. z 10. října 1935 č. 18.649/35.)

Státnímu zaměstnanci nepřisluší právní nárok ani na to, aby mu bylo povoleno podle § 142. odst. 3. plat. zák. č. 103/1926 Sb. započtení určité doby pro zvýšení služného, ani na to, aby finanční účinek povoleného započtení určen byl ke dni prvního neb opětného ustanovení zaměstnancova. (Nál. z 21. října 1935 č. 18.892/35.)

„Stálým výdělečným příjmem“ ve smyslu § 15. zákona č. 204/1932 Sb. ve znění § 7. vl. nař. č. 252/1933 Sb. jest i daní důchodové podrobený příjem státního zaměstnance, který mu jakožto členu správní rady akciové společnosti plyne z tantiém a presenčních známek. (Nál. z 12. listopadu 1935 č. 13.859/35.)

I nejnižší roční výměra normálního výslužného ve smyslu § 155. plat. z. č. 103/1926 Sb. podléhá restrikci podle § 17. zák. č. 286/1924 Sb. o kumulaci požitků. (Nál. z 23. listopadu 1935 č. 20.724/33.)

Předpisy zák. čl. XX:1901 (§ 9) o navrácení v předešlý stav ve věcech státně zaměstnaneckých na Slovensku a P. Rusi byly zákonem č. 269/1920 Sb. zrušeny. (Nál. z 28. prosince 1935 č. 20.747/33.)

Předpis § 212. odst. 1. platového zákona č. 103/1926 Sb. nebrání samosprávné korporaci, aby svému zaměstnanci přiznala i takovou úpravu služebních a platových poměrů, která státnímu zaměstnanci může býti podle ustanovení platového zákona za určitých materiálních předpokladů přiznána, — ale na niž není právního nároku, — jsou-li tyto předpoklady splněny také u onoho zaměstnance samosprávné korporace. (Nál. z 28. prosince 1935 č. 7.111/34.)

Zdravotnictví.

Okresní úřad je kompetentní rozhodovati o přeložení lékárny na Slovensku a Podkarpatské Rusi ve všech případech, kdy nejde o přeložení lékárny z jedné obce do druhé (§§ 7, 8 a 9 nařízení býv. uh. ministerstva vnitřní ze dne 4. června 1883 č. 22370, otištěného v úřední sbírce Rendeletek tára pod č. 88 z r. 1883). (Nál. z 3. prosince 1935 č. 19.941/35.)

Živnostenské právo.

Pro odnětí koncese podle § 139 odst. 2. lit. b) ž. ř. není předpokladem, aby předchozí písemné výstrahy vešly v moc práva dříve, než strana dopustila se jednání, které úřadu zavdalo podnět k odnětí koncese. (Nál. z 29. října 1935 č. 19.112/35.)

Dispens podle § 14 c. odst. 1. ž. ř. možno udělit i v případě, kdy jde o přechod z jednoho oboru živnosti řemeslné k živnosti a obsahující veškeré obory její (živnost fotografie krajinářské — živnost fotografická vůbec). (Nál. z 15. listopadu 1935 č. 21.168/33.)

Ustanovení § 139. odst. 2. lit. b) živn. řádu ve znění novely z r. 1907 nelze použítí na živnosti tiskařské. (§ 15. bod 1 ž. ř.) (Nál. z 19. listopadu 1935 č. 19.577/35.)

Za dobrozdání podle § 18. odst. 4. živn. řádu nelze pokládati pouhé, nijak neodůvodněné vyjádření, že společenstvo podanou žádost nedoporučuje. (Nál. z 3. prosince 1935 č. 19.769/35.)

Řízení.

Vláda není ústředním úřadem ve smyslu bodu 3. odstavce 1, § 1 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

Politické straně, jež byla rozpuštěna rozhodnutím vlády na základě § 1 zákona č. 201/1933 Sb., přísluší právo stěžovati si na toto rozhodnutí i tehdy, když se dříve, než došlo k tomuto rozpuštění, dobrovolně rozešla.

Oproti vládnímu aktu, jímž byla na základě § 1 zákona č. 201/1933 Sb. rozpuštěna politická strana, je procesně stranou jen tato rozpuštěná strana a nikoliv její jednotlivý člen. (Nál. z 26. října 1935 č. 18.602/35.)

Bylo-li rozhodnutí ministerstva obchodu o rozdělení vymetacích obvodů kominických nálezem nejvyššího správního soudu zrušeno, odpadl tím právní základ pro příkázání vymetacích obvodů jednotlivým mistrům kominickým, a je proto výměr zemského úřadu, kterým bylo příkázání to provedeno, zrušiti podle § 7 zák. o s. s., i když výměr ten byl vydán dříve, než zmíněný zrušovací nález nejvyššího správního soudu. (Nál. z 20. prosince 1935 č. 20.348/35.)